Megújult matematika tanári és matematikusképzés a Szegedi Tudományegyetemen

Az SZTE TTK matematikai intézetében, amely a két nagy magyar matematikus, Bolyai Farkas és a nem-euklideszi geometriát felfedező Bolyai János iránti tiszteletből a Bolyai Intézet nevet vette fel, két szakon lehet egyetemi diplomát szerezni: **matematika tanári szakon** és **matematikus szakon**.

A **matematika tanári** szakon középiskolai matematikatanárokat képezünk. A tíz féléves képzési idő két szakaszra oszlik. Az első 5 félév az alapozó szakasz, ahol el kell sajátítani a matematika különböző ágainak legalapvetőbb ismereteit. Az 5. félév végén minden hallgató választ magának egy szakirányt (blokkot) az Algebra, Analízis és Geometria közül. Ezeknek a szakirányoknak igen bő a tantárgyi kínálata, amely felöleli az adott terület legfontosabb témaköreit a klasszikusaktól a modernekig. Utóbbiakból főleg a matematikának azokat az ágait, amelyekben a Bolyai Intézet oktatói nemzetközileg is elismert kutatási tevékenységet fejtenek ki. A **választott szakirány** kínálatából 6 kurzust (ez egy féléves, heti két órás tárgyat jelent) kell minden hallgatónak hallgatnia és abból vizsgát tennie. Ezen túl választania kell további 4 kurzust a másik két szakirány kínálatából is. Ezzel a rendszerrel lehetőséget kívánunk biztosítani arra, hogy a hallgatók elmélyült tudásra tegyenek szert a matematika egy általuk választott ágában, miután már birtokában vannak a matematika egészét tekintve azoknak az ismereteknek, amelyekre egy középiskolás matematikatanárnak feltétlenül szüksége van.

Azt valljuk, hogy csak az taníthat jól matematikát, csak annak a matematika tanárnak lehet tekintélye, aki a tanítandó anyagot meghaladó szilárd, széles körű matematikai ismeretekkel rendelkezik. De tudjuk azt is, hogy a tanárnak nem elég tudni a matematikát, a tudást át is kell tudni adni tanítványainak. Az ehhez szükséges képességek kialakítását szolgálják a hat féléven át kötelező elemi matematika gyakorlatok, a Matematika tanítása című tárgy, továbbá a 9. és 10. félév jó részét kitevő iskolai tanítási gyakorlatok. Egyébként a választható szakirányok kínálatai is tartalmaznak a tanári mesterségre közvetlenül felkészítő tárgyakat, amelyek kitérnek tudománytörténeti, kultúrtörténeti kérdésekre, szakkörökön hasznosítható ismeretekre.

⋆

Elkezdődött és most is folyik intézetünkben a **matematikus szak** megújítása. Eddig ezen a szakon az volt a képzés célja, hogy egy kis létszámú hallgatóságnak (kb. 10-20 fő) igen magas szintű elméleti matematikát tanítsunk, amely alkalmassá teszi őket kutató-alkotó tevékenységre. 1998-tól kezdődően egy újítást vezettünk be azzal a céllal, hogy a matematikus diploma keresettségét növeljük, és megkönnyítsük a végzett hallgatóinknak a versenyszférában, tehát a lényegesen jobban jövedelmező pozíciókban való érvényesülését. Ennek megfelelően a tanulmányok utolsó két éves szakaszában lehetőséget biztosítunk szakosodásra az alábbi szakirányokon:

- **pénzügyi matematikus szakirány,**
- **közgazdász matematikus szakirány,**
- **informatikai matematikus szakirány,**

megtartva negyedikként annak a lehetőségét, hogy valaki öt évig tisztán elméleti matematikával foglalkozzon, és a hagyományos, nagyra becsült matematikus oklevelet szerezze meg.

Tapasztalataink szerint fejlődő gazdaságunkban, a most kialakuló banki-biztosítási-pénzügyi ágazatokban igen nagy kereslet mutatkozik mély matematikai tudással rendelkező szakemberek iránt (pl. rövidesen törvény várható arra, hogy minden biztosítással foglalkozó intézménynek alkalmazni kell biztosítási, pénzügyi matematikust, amivel elejét lehet venni például a pilótajátékoknak.). Az a szándékunk, hogy a fenti új szakirányok beindításával lehetőséget biztosítunk diplomásainknak ilyen álláshelyek megszerzésére. A diplomához szükséges közgazdasági-pénzügyi ismereteket az SZTE-n folyó közgazdászképzést vezető oktatók tanítják hallgatóinknak.

A matematikus szak további megújításaként tervezzük az **alkalmazott matematikus szak** beindítását. Erre vonatkozó kérelmünket benyújtottuk.

Végezetül megemlítjük, hogy a **Bolyai Intézetben doktori képzés** is folyik, amelyre az egyetemi diploma megszerzése után bármelyik szakunkról be lehet iratkozni tudományos fokozat megszerzése céljából.

Intézetünkben a magas szintű matematikaoktatásnak mind a személyi, mind a tárgyi feltételei biztosítottak. Az 51 oktatónk közül 5 akadémikus, 9 a tudományok doktora, és további 22-en rendelkeznek tudományos fokozattal. Könyvtárunkba 200 tudományos folyóirat jár, 20 ezer kötet könyvünk és 18 ezer kötet folyóiratunk van. *Acta Scientiarum Mathematicarum* című idegennyelvű folyóiratunk 500 példányban jut el a világ szinte valamennyi fontos matematikai könyvtárába, *Polygon* című magyar nyelvű szakdidaktikai folyóiratunk és könyv-, illetve jegyzetsorozatunk az egész országban ismert.

Nagy várakozással és sok szeretettel fogadjuk a Bolyai Intézetben mindazokat, akik a matematika tudományának elsajátítása, a matematika alkalmazásai, illetve a matematika tanítása iránt éreznek kedvet és elhivatottságot.

További információval szívesen áll rendelkezésükre Kosztolányi József egyetemi adjunktus `kosztola@math.u-szeged.hu`

SZTE Bolyai Intézet, 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 1. Tel.: (62)-544-095; (62)-544-548 `http://www.math.u-szeged.hu`